

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002739

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-07-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Околот Максим Геннадійович

2. MAKSYM H. OKOLOT

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6608-8100

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 23-07-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 2024-11 ID6070

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.01

Тема дисертації:

1. Вступ на державну службу в Україні та Китаї: порівняльно-правова характеристика.
2. Entry into civil service in Ukraine and China: comparative-legal characteristics.

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню вступу на державну службу за законодавством України й Китайської Народної Республіки (далі – КНР, Китай) та є першою комплексною науковою працею, в якій надається порівняльно-правова характеристика вступу на державну службу, що передуює набуттю громадянством статусу державного службовця та його службової кар'єри, зокрема, висвітлено історико-правовий розвиток вступу на державну службу в Україні та Китаї; проаналізовано погляди вітчизняних та зарубіжних вчених щодо вступу на державну службу; охарактеризовано основні релевантні нормативно-

правові акти України та КНР в частині регламентації вступу на державну службу; узагальнено загальні і спеціальні вимоги до кандидатів та заборони до вступу як умови реалізації права на державну службу; охарактеризовано вступ на державну службу із виокремленням процедури конкурсу та процедури призначення; проведено порівняння конкурсної процедури шляхом вирізнення етапів конкурсу за законодавством України та КНР; розглянуто процедуру призначення переможця конкурсу на посаду та особливості складання присяги відповідно до законодавства досліджуваних країн; запропоновано шляхи оптимізації вступу на державну службу за вітчизняним законодавством із врахуванням позитивного досвіду КНР. У результаті проведеного дослідження визначено періоди оформлення державної служби досліджуваних держав у самостійний правовий інститут: на українських теренах професійна державна служба виникла не раніше часів Запорізької Січі, а у Китаї – не раніше II ст. до н. е. Також у роботі розглянуто стан дослідження вступу на державну службу, який у контексті порівняння із КНР визначено як фрагментарний: з розглянутих праць вчених лише невелика частка компаративних досліджень, переважна більшість яких або не стосуються досвіду країн Азії, або обмежуються згадкою меритократичного принципу. Окреслено систему нормативно-правових актів, що регламентують вступ на державну службу за законодавством України та КНР. Зокрема, до основних актів КНР віднесено Закон КНР «Про державних службовців», підзаконні акти «Правила прийому державних службовців», і «Заходи публічного відбору державних службовців». Констатовано, що особливістю китайського законодавства є значний обсяг дискреційних повноважень державних органів з організації конкурсної процедури. В українському законодавстві загальні положення щодо вступу викладені у Законах України «Про державну службу», «Про запобігання корупції», а також у Законах України, що передбачають специфіку вступу на посади державної служби особливого характеру. Констатовано, що деталізація положень відбувається у підзаконних нормативно-правових актах, серед яких ключовим є «Порядок проведення конкурсу на зайняття посад державної служби». Указано на необхідність оновлення, уніфікації та удосконалення нормативно-правових актів шляхом інтеграції застарілих нормативно-правових актів, особливо в частині чіткого формулювання та визначення вимог етичного й морального характеру, що є позитивним явищем, але важко піддається оцінці та перевірці на практиці за відсутності зрозумілих критеріїв. Внаслідок проведеного порівняльного аналізу встановлено, що вступ на державну службу в Україні та КНР має суттєві відмінності. В Україні він здійснюється за відкритою моделлю та ґрунтується на принципах рівного доступу та політичної неупередженості, у той час як у КНР наявна традиційна модель, спрямована на професіоналізм кандидатів, але зі значною політизацією державної служби, на що вказує, зокрема, аналіз принципів державної служби, які стосуються вступу на державну службу. Шляхом проведення порівняльної характеристики визначено характерні риси вступу на державну службу у КНР, що дозволило зробити висновок про неможливість його повного врахування для удосконалення вітчизняного законодавства. Проаналізовано статистичні дані щодо вступу на державну службу та підтверджена дієвість окремих елементів конкурсної процедури в КНР і можливість їх впровадження в законодавство України для удосконалення конкурсного добору. Охарактеризовано право на державну службу, можливість реалізації якого пов'язується з відповідністю кандидатів загальним і спеціальним вимогам, визначених законодавством та відсутністю заборон для вступу. Для оптимізації українського законодавства запропоновано для посад категорії «А» визначити конкретний рівень володіння іноземною мовою не нижче рівня B2 за системою CEFR, а також вказано на актуальність запровадження вимоги щодо спеціальної освіти кандидатів на відповідні посади.

2. The dissertation is dedicated to studying entry into civil service according to legislation of Ukraine and the People's Republic of China (hereinafter – PRC, China) and is the first complex scientific work providing a comparative-legal characteristic of entry into civil service which precedes attaining by a citizen the status of a civil servant and service career thereof, in particular, historical development of entry into civil service in Ukraine and the PRC is researched; points of view of national and foreign researchers regarding entry into civil service are analysed; main relevant normative and legal acts of Ukraine and the PRC in the part of regulating entry into civil service are reviewed; general and specific requirements to candidates and restrictions to entry as prerequisites of realisation of the right to civil service are generalised; entry into civil service is characterised with distinguishing

competition procedure and appointment procedure; comparison of competition procedure is carried out by defining competition steps according to the legislation of Ukraine and the PRC; procedure of appointing the winner of competition for position and specifics of taking an oath are reviewed according to the legislation of researched countries; ways of optimising entry into civil service according to national legislation with consideration of positive PRC experience are proposed. As a result of research carried out periods of forming of civil service of researched countries as an independent legal institute are defined: in Ukrainian lands a professional civil service emerged not earlier than the times of Zaporozhian Sich, and in China – not earlier than 2nd century BC. Also, the state of researching entry into civil service is considered in the work, which in the context of comparing it with the PRC is considered to be fragmentary: comparative research constitutes only a small portion of reviewed scientific works, majority of which are either omitting the experience of Asian countries or are limited to mentioning the meritocracy principle. System of normative-legal acts regarding entry into civil service according to legislation of Ukraine and PRC is outlined. In particular, the Law of the PRC “On civil servants”, secondary normative-legal acts “Regulations on the Recruitment of Civil Servants” and “Measures for Public Selection of Civil Servants” are main PRC acts. It is stated that a feature of the PRC legislation on entry into civil service is significant scope of discretionary powers of state organs in organising the competition procedure. In the Ukrainian legislation general provisions on entry are provided in the Laws of Ukraine “On civil service”, “On Prevention of Corruption”, as well as in the Laws of Ukraine dedicated to specifics of entry into civil service positions of special nature. It is stated that specification of said provisions is provided in secondary normative-legal acts, among which the key one is “Regulations on carrying out competition for civil service positions”. The necessity of updating, unifying and improving normative-legal acts by means of integration of archaic normative-legal acts, especially in the part of unambiguous wording and definition of requirements of ethical and moral nature, which are a positive element but which are difficult to evaluate and examine in practice in absence of unambiguous criteria, is noted. As a result of comparative research carried out it has been established that entry into civil service in Ukraine and the PRC has distinct differences. In Ukraine it is carried out according to the open model and is based on principles of equal entry and political impartiality, while in the PRC traditional model is present, aimed at candidates’ professionalism albeit with significant politicisation of civil service towards which, in particular, analysis of principles of civil service concerning entry into civil service points. By carrying out comparative characteristics features of entry into civil service in the PRC were determined, allowing making a conclusion on impossibility of complete reproduction thereof for enhancing national legislation. Statistical data regarding entry into civil service are analysed and efficiency of separate elements of competition procedure in the PRC and possibility of introduction thereof into Ukrainian legislation for optimizing the competitive selection is confirmed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Околот М. Г. Правове регулювання вступу на державну службу: порівняння законодавства України та Китаю. Актуальні питання у сучасній науці: Серія «Право». // Б. 2023. Вип. № 8(14). С. 543-561.
- 2. Околот М. Г. Загальні заборони щодо вступу на державну службу за законодавством КНР: аналіз і вироблення пропозицій. Актуальні питання у сучасній науці: Серія «Право». // Б. 2023. Вип. № 10(16). С. 412-424.

- 3. Околот М. Г. Загальні вимоги до кандидатів на зайняття посад державної служби: порівняння законодавства Китаю та України. Правовий часопис Донбасу: Серія «Адміністративне право і процес. Фінансове право. Інформаційне право». // Б. 2023. Вип. № 3 (84). С. 10-18.
- 4. Околот М. Г. Професіоналізм як принцип та вимога до державного службовця. Правові засади діяльності правоохоронних органів: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 10-11 грудня 2020 року). Серія «Сектор безпеки України». Х.: Друкарня Мадрид. 2020. Вип. 36. С. 73-75.
- 5. Околот М. Г. Закритий конкурс на зайняття посад державної служби як складова забезпечення національної безпеки. Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами IX Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 15-16 квітня 2021 року). Серія «Сектор безпеки України». Х.: Друкарня Мадрид. . 2021. Вип. 37. С. 52-53.
- 6. Околот М. Г. Вступ на державну службу у період карантину. Права людини в «ковідному» світі: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (14 травня 2021 року). Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. 2021. С. 143-147.
- 7. Околот М. Г. Ідеальні основи Закону України «Про державну службу» як джерела права у регулюванні питань вступу на державну службу. Джерела права в наукових юридичних дослідженнях: тези доповідей аспірантського круглого столу за курсом «Форми (джерела) права», (м. Харків, 20-21.05.2021). Харків, 2021. С. 85-87.
- 8. Околот М. Г. Особливості вступу на державну службу до Державного бюро розслідувань. Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції, (м. Харків, 19-20.05.2022). Харків, 2022. С. 74-75.
- 9. Околот М. Г. Конституційно-правові засади вступу на державну службу. Теоретичні та практичні проблеми реалізації норм права: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кременчук, 02-03.12.2022). Кременчук: Liha-Pres. 2022. С. 139-142.
- 10. Околот М. Г. Проблемні питання відбору членів Комісії з питань вищого корпусу державної служби. Юридичні науки: проблеми та перспективи: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24-25.02.2023). Запоріжжя, Львів, Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 131-135.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000966

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловйова Ольга Миколаївна

2. Olga Solovyova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Проневич Олексій Станіславович

2. OLEKSI S. PRONEVYCH

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5170-4751

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коломоець Тетяна Олександрівна

2. TETIANA O. KOLOMOIETS

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1101-8073

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федчишин Сергій Анатолійович

2. Serhii A. Fedchyshyn

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3096-3214

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковтун Марина Сергіївна

2. MARYNA S. KOVTUN

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4541-2581

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шевчук Олександр Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шевчук Олександр Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна